

GRIGORE BĂJENARU
BUNĂ DIMINEAȚA, BĂIEȚII!

Editura Andreas

Grigore Băjenaru, cunoscutul prozator, s-a născut pe 13 noiembrie 1907 la Brătulești-Cocioc (azi Periș, județul Ilfov). La 5 februarie 1986, s-a stins din viață la București.

A fost fiul Anei, născută Grigoriade, și al lui Ion Popescu-Băjenaru, institutor, publicist și autor de manuale școlare. Cursul primar l-a încheiat la o școală din cartierul Ghencea, București, urmând, mai apoi, Liceul „Gheorghe Lazăr“, la care, în 1926, trece examenul maturității.

După terminarea liceului, urmează Facultatea de Filosofie și Litere, pe care o termină în 1930.

În 1938 își susține teza de doctorat, la îndemnul lui Mihail Dragomirescu, fostul său profesor, cu o lucrare despre proza lui B.Șt. Delavrancea (*Schițele și nuvelele lui Delavrancea*, pe care o va publica în 1939).

În căutarea unei catedre stabile, în următoarea etapă a vieții, predă la școli de stat sau la colegii particulare din București. Ulterior, trece și la slujbe administrative în cadrul Primăriei Capitalei, Observatorului Astronomic Popular și al Pinacotecii Municipale.

Activitatea literară a început-o, chiar ca elev, când are diverse apariții, în 1923, în „Lumea copiilor“, iar prima sa carte („Din țara basmelor“), este publicată în 1924.

În 1942, vede lumina tiparului *Cișmigiu et. Comp.*, lucrare reprezentativă pentru înclinația scriitoricească a autorului, povestea unui licean exuberant, dar fidel învățaturii și cu aspirații în a deveni „cineva“ în domeniul pedagogic, la fel ca și tatăl său. *Bună dimineața, băieți!*, apărută în 1972, continuă amintirile, de data aceasta din postura de profesor, numit la catedră la o vârstă aproape cu aceea a elevilor săi.

În afară de aceste două lucrări de referință în literatura română (*Cișmigiu et Comp.* și *Bună dimineața, băieți!*), enumerăm: *Orologiul împăratului* (1957), *Banu Mărăcine* (1967), *Cerbii lui Mihai-Vodă* (1968), *Inelul lui Dragoș-Vodă* (1968), *Taina lui Mircea Voievod* (1974), *Mărețul rege Burebista* (1980) etc., majoritatea având conținut istoric, *Mici povestiri despre oameni mari* (1981) etc.

Grigore Băjenaru

Bună dimineată, băieți!

Editura Andreas

Capitolul I

Bună dimineața, domnule profesor!

La mijlocul scării, am întâlnit un elev care cobora. S-a înclinat respectuos și mi-a spus:

– Bună dimineața, domnule profesor!

Mi-am simțit deodată sufletul săgetat de fericire. Fără îndoială, faptul că în mâna dreaptă țineam catalogul m-a recomandat de la sine. Dar, probabil, mă măguleam eu cu gândul, aveam și aer de profesor. Semănam a profesor, ce mai?! Am înclinat capul, surâzător:

– Bună dimineața, dragul meu!

Nu i-am adresat un cuvânt gratuit, de circumstanță. Nu! Băiatul îmi era într-adevăr tare drag, doar era primul elev care îmi spusese: *Bună dimineața, domnule profesor!* rostit în zorii celei dintâi zile de învățământ secundar, din viața mea de dascăl.

.....
Venisem la liceul „Cantemir Vodă“ la sfârșitul trimestrului I, ca suplinitor al unui mare profesor de Limba Română și Filozofie, Ion Nisipeanu, apreciat autor de manuale didactice.

Ales președinte al Sindicatului profesorilor secundari, îi venea greu să se ocupe în același timp și de catedră, și de noua sa funcție. Și, atunci, l-a rugat pe profesorul Nicolae Cartojan, care predă, în afară de facultate, și

la „Seminarul pedagogic universitar“, să-i recomande un tânăr licențiat, pentru suplinare.

Faptul că norocul mă alesese să-i țin locul unui profesor de talia lui Nisipeanu era pentru mine cea mai frumoasă carte de vizită. Fusesem primit la liceu cu multă simpatie de către profesorii vechi ai școlii și, mai cu seamă, de către Vasile Șuteu, directorul de la „Cantemir“. Desigur, și pentru că cei mai mulți îl cunoșteau pe tatăl meu, institutorul. Atârna greu în balanță faptul că eram *neam de dascăl*, deci aveam o tradiție de învățământ în familie.

În ziua prezentării mele la catedră, cum era firesc, venise și Nisipeanu, ca să mă cunoască și să-mi dea indicațiile pe care le credea el de cuviință. A stat tot timpul cât mi-a vorbit cu mâna pe umărul meu, a mângâiere:

– Caută să meriți încrederea totală a lui Cartojan. Mi-a spus despre tine un cuvânt pe care eu până acum nu l-am mai auzit asociat celui de profesor. Mi-a spus că ai talent. Dacă-i așa, și nu mă îndoiesc că este, caută să-l valorifici cât mai mult cu putință. Nu te dezamăgi, orice s-ar întâmpla. Și, să mai știi de la mine, care, în primul rând, sunt profesor de Pedagogie: caută să-ți rezolvi singur toate problemele, oricât ți s-ar părea de grele, pe loc, în clasă, cu propriile tale puteri.

– Am înțeles, domnule profesor!

M-a privit zâmbitor, așa cum mă privea uneori tata, când era mulțumit de mine. Mi-a strâns mâna într-adevăr cu o căldură părintească și, emoționat la culme, era cât pe-acți să mă aplec și să i-o sărut, așa cum făceam cu tatăl meu, chiar și când mă întâlneam cu el pe stradă.

– Îți doresc succes... și dacă vei avea vreodată greutăți neașteptate, peste care nu vei putea trece singur, îmi spui *mie...*, nimănui altcuiva!

- Am înțeles, domnule profesor!
- Succes, Băjenarule! Și vorba noastră din bătrâni: „să auzim de bine“.
- Să trăiți, domnule profesor!

.....
Dar chiar de la prima oră de curs mi-a fost pus la încercare *tactul meu pedagogic*.

M-am oprit în fața clasei a IV-a de liceu (a VIII-a de astăzi), unde aveam oră, prima mea oră de profesor secundar. Prin ușă răzbătea un vacarm de nedescris. Am apăsat clanța, am deschis și am apărut în prag. Gălăgia n-a scăzut nici cu o jumătate de grad măcar, ci, dimpotrivă, s-a întetit. Am închis ușa încet, ca și cum mi-ar fi fost teamă să nu tulbur liniștea din clasă, dar nici n-am făcut bine primul pas spre catedră, când deodată a țâșnit lângă mine vocea răgușită a unui elev, strigând cât îl ținea gura:

– Împărate ceresc, mângâietorule, duhul adevărului...

Era prima oră de curs și pe atunci se obișnuia să se spună rugăciunea de dimineță; i-am făcut semn cu mâna și i-am șoptit punând degetul la buze:

– Un moment, te rog. Numai un moment!

M-am grăbit spre catedră. Am pus tacticos catalogul, am rămas în picioare și am început să zâmbesc, ca și cum aș fi fost amuzat de situație, deși fierbeam.

„Sunt eu oare chiar atât de scund, de neînsemnat, îmi spuneam contrariat, încât nu le impun niciun respect acestor puști?“

Într-o frântură de clipă mi-a apărut în minte scriitorul Camil Petrescu, fostul meu profesor de la „Lazăr“, care nu avea o statură mai impozantă decât a mea. Ba, odată,

la sfârșitul orei, când să iasă din clasa a IV-a, unul dintr-a VIII-a l-a întrebat, crezând că este elev:

– Bă, n-auzi, a ieșit profesorul?

Iar Camil i-a răspuns amuzat:

– Chiar acum a ieșit!

„Hei, dragii mei, mi-am spus eu atunci orgolios, cu mine v-ați găsit să faceți haiul ăsta?“

Și, sufocat de mânie, dar stăpân pe nervii mei, mi-am simțit privirea atrasă spre tabla neagră, unde o mână nevăzută parcă scrisese cu majuscule enorme: CU MINE?!

„Cu mine vă permiteți voi asta, care pe timpuri, la liceul «Lazăr», eram... și-n vremea studenției mele am fost...“

Un val de justificată indignare mă cuprinse.

Și, ca-ntr-un film retrospectiv, vertiginos mi se derula pe dinaintea ochilor viața mea de student, atât de promițătoare pentru frumoasa profesiune ce mă aștepta – cum îmi imaginam eu pe atunci – cu brațele deschise, gata să-mi facă toate onorurile cuvenite unui dascăl tânăr!

„O, *trai ferice de student!*“, îmi flutură o clipă pe buze melodia noastră preferată, care anunța anticipat, cu duioșie, nostalgia ce ne va încerca mai devreme decât ne așteptam noi!

Capitolul II

O, trai ferice de student!

Pe atunci, adică între anii 1926-1930, circulau, în afară de faimosul *Gaudeamus igitur*, cam vreo patru cântece studențești, toate *made in Heidelberg*, care proslăveau viața de student cu petrecerile ei, unde se bea, bineînțeles, numai bere. Cel mai popular era însă acela care proclama sus și tare, pe note, că: „*Nu e viață mai frumoasă decât viața de student asta știe orișicine, lucru-i evident*“.

Acuma, că viața noastră de studenți nu se înfățișa chiar așa de frumoasă și ușoară ca în cântece, e altă poveste.

Mulți, ca să poată trăi, să-și plătească taxele de examene și cursurile universitare, erau funcționari. Alții dădeau meditații sau își găseau slujbe care nu aveau nicio contingentă cu studenția.

Eu făceam pe învățătorul la școala primară, unde era director tatăl meu.

Dar, din leafa ce mi se cuvenea ca suplinitor, nu vedeam un leu măcar. Eu iscăleam statul de plată, iar banii îi încasa taică-meu. Dacă îi ceream vreodată, mă-ntreba:

– La ce-ți trebuie?

– Vreau să mă duc și eu la cinema cu băieții... sau la un matineu, la Național... sau la o cofetărie...

Răspunsul era același întotdeauna:

– Nu mergem cu toții la cinema în fiecare sâmbătă? Nu luăm la Național o lojă la toate piesele care se joacă, măcar că unele nu sunt de nasul vostru? Nu face mai-că-ta destule prăjituri de casă și înghețată, ba mai cum-părăm și de la „Dobriceanu“? (un cofetar la modă pe vremea aceea, pe Calea Victoriei).

– Dar vreau să am și eu un ban al meu, pe care să-l cheltuiesc cum am poftă... și singur, nu cu... familia!

– Aha! Ei, când ai să-i câștigi tu... atunci!

– Dar pe ăștia nu-i câștig eu? N-o suplinesc eu pe doamna Teodoru?

– Hm! Vasăzică tu nu înțelegi să mă ajuți cu nimic pentru întreținerea ta?! Am să-ți dau atunci leafa de suplinitor și să te-mbraci, să te-ncalți, să mănânci, să plătești chiria, să-ți plătești taxele și cursurile la facultate – și să vedem ce-ți mai rămâne pentru cinema, teatru și cofetărie?! Ești mulțumit?

N-am mai îndrăznit să răspund nimic. Norocul era că, de ziua mea onomastică sau de naștere, unchii mei nu-mi aduceau niciodată vreun cadou, ci, punându-mi câte o sută în mână, îmi spuneau, zâmbind cu înțeles:

– M-am gândit că e mai bine să-ți dau ție să-ți cumperi ce dorești!

Țin minte că odată eram în mare lipsă de bani și-mi venise o poftă grozavă să mănânc plăcintă cu carne de la simigieria din colțul străzii. O porție costa 4 lei, dar eu nu aveam decât 3 și, ca să-i cer grecului o *juma* de porție, parcă îmi era rușine.

Aveam de făcut o lucrare despre *Romeo și Julieta*, tragedia lui Shakespeare, la profesorul Mihail Dragomirescu.

CUPRINS

<i>I. Bună dimineața, domnule profesor!</i>	5
<i>II. O, trai fericite de student!</i>	9
<i>III. Câte licee, atâtea obiceiie</i>	47
<i>IV. Mici povestiri din viața unor oameni mari</i>	71
<i>V. Un Romeo cu două Juliete</i>	110
<i>VI. Tot pe drum, pe drum, pe drum...</i>	118
<i>VII. O mică serbare cu semn de-ntrebare</i>	130
<i>VIII. La „Heidelbergul“ din Buzești</i>	146
<i>IX. Cursuri de seară</i>	162
<i>X. Noapte bună, domnule profesor!</i>	170

